

OGP-rådet

Til
Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Deres ref: 15/392-48

Dato: 19. mai 2021

Orientering om OGP-rådets arbeid 2020-2021

1. Oppnevning og formelle rammer

Dagens OGP-råd ble oppnevnt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) juni 2019, med følgende sammensetning: Tor Dølvik (Transparency International Norge), Ingrid Hjertaker (Tax Justice Network–Norge, TJNN), Shahzad Asghar Rana (Microsoft), Tina Søreide (Norges Handelshøyskole), Kjetil Thorvik Brun (Abelia), Mona Thowsen (Publish What You Pay Norway).

Tina Søreide meddelte tidlig at hun ikke hadde kapasitet til å delta i rådets arbeid. Rådet har derfor bestått av fem medlemmer som skjøtter vervet ved siden av ordinært arbeid. Ingrid Hjertaker sluttet i TJNN i 2020 og begynte som stipendiat ved Høgskolen i Innlandet fom. høstsemesteret 2020. Hun fortsatte likevel som medlem av rådet.

I oppnevningbrevet og mandatet framgår det at rådet skal ha en uavhengig pådriverrolle i åpenhetsarbeidet i Norge. Rådet konstituerte seg ikke før etter at det hadde vært holdt et oppstartmøte med daværende statsråd Monica Mæland (KMD) 11.11.2019, etterfulgt av at rådets medlemmer deltok på møte i Interessentforum for OGP samme måned. I desember 2019 satte rådet seg sammen for første gang og diskuterte egen rolle og mulige initiativ og aktiviteter i 2020 og for resten av mandatperioden. Rådet besluttet å ha en flat struktur, uten å utpeke egen leder eller sekretariat.

Departementet bevilget kr 5000 i støtte til rådets arbeid i 2019, etterfulgt av årlige bevilgninger på kr 350 000 for hhv. 2020 og 2021. Bevilgningen forvaltes av rådet selv med Transparency International Norge som administrator og regnskapsfører. Midlene står på

egen bankkonto forbeholdt rådet. Udisponerte midler ved utgangen av regnskapsåret er overført til året etter.

2. Oppsummering av ideer og aktiviteter til nå

Optimisme og ambisjoner vinteren 2019/2020

I begynnelsen av 2020 diskuterte rådet konkrete initiativ og samlet seg om en plan som omfattet å:

- Sette åpenhet i offentlig og privat sektor på dagsordenen, både gjennom offentlig debatt og aktiv virksomhet
- Bidra til at Norges handlingsplaner i OGP blir ambisiøse, relevante og nyttige for Norge
- Ta egne initiativ på åpenhetsområdet.

Det ble planlagt en serie åpne møter, fem kronikker om åpenhet i løpet av året, etablering av en ungdomssatsing samt møter med partigrupper og komiteer på Stortinget. Ambisjonen var å utvikle KMDs nettsted og egne sosiale medier som rådets kanal for å nå ut med informasjon, initiere debatt og fremme åpenhetsforslag. Disse planene og en rekke andre åpenhetstemaer ble diskutert i et møte med KMD på administrativt nivå i februar 2020.

Pandemi, lock-down og nye planer fra forsommeren 2020

Da rådet skulle konkretisere ambisjonene i form av aktiviteter våren 2020, slo pandemien inn. Lock-down og strenge restriksjoner satte rådets arbeid midlertidig på vent, i påvente av en mer oversiktlig situasjon. Rådet har siden møttes digitalt.

På forsommeren 2020 utsatte derfor rådet de opprinnelige ideene og begynte å planlegge en digital møteserie under overskriften «Åpenhet i krisetid». Utgangspunktet var at koronapandemien i seg selv reiste en rekke viktige spørsmål knyttet til åpenhet som rådet ønsket å sette under debatt: Hvor åpen skal og kan myndighetene være om informasjonen den besitter og scenarioer som vurderes i en krisesituasjon hvor det kan oppstå panikk og mistillit i befolkningen? Hvordan skal hensynene til personvern best veies opp mot behovet for effektiv smittesporing? I hvilken grad kan ønske om å begrense smitte brukes til å begrense folks bevegelsesfrihet, for eksempel gjennom port- og reiseforbud?

Åpenhetsspørsmål knyttet til pandemien ble også et viktig tema for OGP internasjonalt.¹

Fire kortfilmer om åpenhet i krisetid

OGP-rådet besluttet å gå i gang med et prosjekt som skulle løfte fram noen av problemstillingene og formidle ulike dilemma til et bredere publikum. Høsten 2020 inngikk rådet et konkret samarbeid med produksjonsselskapet JCP. Vi utviklet en videoserie kalt «Åpen Forklaring», som var rettet mot sosiale medier. Idearbeid og konseptutvikling foregikk

¹ OGP sekretariat har publisert rapporter om hvordan pandemien har påvirket hvert av de ulike fokusområdene for OGP-arbeidet. Se for eksempel deres rapport om åpenhetsspørsmål knyttet til vaksinering og vaksinedistribusjon: <https://www.opengovpartnership.org/documents/a-guide-to-open-government-and-the-coronavirus-vaccines/>.

høsten 2020, mens manusarbeid og innspilling ble gjennomført i februar og mars 2021. Resultatet ble følgende fire videofilmer:

- Hurra for krisepakken?
- Endte du opp med én-metern eller portforbud?
- Smittesporingsappen
- Er alt lov i krise?

De fire videoene ble lagt ut på Facebook, med sponset publisering, i månedsskiftet mars/april 2020. Videoene kan ses på [OGP rådets Facebook-side](#), og på [Youtube](#).

Filmene nådde bredt ut. OGP-annonsene ble sett av over 800 000 de første tre ukene. 230 000 har klikket på annonsene og begynt å se videoene, og over 83 000 har sett hele videoene. Sammenlignet med de andelene av «Through plays» som er vanlig i slike Facebook-kampanjer, var OGP-rådets «Åpen forklaring» svært vellykket. En mulig svakhet var at kampanjen ikke nådde like godt ut i alle aldersgrupper. Folk i alderen 50+ viste mest engasjement mens interessen ikke var like stor blant yngre brukergrupper. Det har også sammenheng med kanalvalget Facebook. Yngre brukere av sosiale medier bruker ofte andre kanaler.

OGP-rådet ønsker nå å bygge videre på erfaringene fra prosjektet Åpen forklaring ved å lage nye innholdsproduksjoner som formidles via sosiale medium-plattformer som er mer populære blant yngre aldersgrupper. Det internasjonale OGP-sekretariatet har også uttrykt ønske om å få videoene teksten på engelsk, slik at de kan deles i OGPs internasjonale nettverk. Rådet undersøker nå muligheten for å få gjort dette.

3. Status og videre arbeid

Siden oppstartsmøtet 16. desember 2019 har OGP-rådet hatt til sammen 19 møter i 2020 og 2021:

24. januar 2020
15. april 2020
27. mai 2020
30. juni 2020
18. august 2020
10. november 2020 *
19. november 2020 *
24. november 2020
2. desember 2020 *
11. desember 2020 *
8. februar 2021*
15. februar 2021 *
4. mars 2021*
16. mars 2021*
19. mars 2021*
6. april 2021
20. april 2021*

22. april 2021

10. mai 2021

*med produksjonsselskapet JCP som ekstern deltaker.

Rådets aktiviteter 2021 vil ha en kostnadsramme som overstiger bevilgningen fra KMD i budsjettåret, noe som dekkes inn med udisponerte og overførte midler fra 2020.

Rådet legger opp til en aktivitet av større omfang når samfunnet ventelig gjenåpner fra andre halvår 2021. Vi imøteser derfor en bevilgning fra KMD for budsjettåret 2022 som minst er i samme størrelsesorden som i 2021.

Med vennlig hilsen

OGP-rådet

Tor Dølvik

Ingrid Hjertaker

Shahzad Asghar Rana

Kjetil Thorvik Brun

Mona Thowsen